

VILÁGOS SÁG

II. EVFOLYAM

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

206. S Z A M

Durva támadást intézett a reakciós sovinizmus Nagybányán és környékén a magyarság ellen

Erélyes kormányintézkedést kérünk a reakció mérgező és bujtogató tevékenysége ellen!

NAGYBÁNYA, szeptember 21. A népi egyenjogúságért harcoló romániai magyarság nap-nap után aggódva figyeli egyes reakciós elemeknek a magyar nemzetiségű lakosság ellen intézett békebontó és rendzavaró törvényellenes cselekményeit. Legutóbb a Magyar Népi Szövetség nagybányai szervezetétől érkezett megdöbbentő reakciós kilengésekről jelentés.

Nagybányán szeptember 10-én kezdődött meg a sorozás és ezzel kapcsolatosan a faluról érkezett román ifjak magyarellenes magatartása egyre fenyegetőbbé vált. A nagybányai magyarság napokig erős önfegyelmet tanusítva kitért a provokálás elől, szeptember 14-én azonban kirohant a reakciós gyűlés.

A sorozásra jelentkezett nagybányai környéki román fiatalok reakciós elemei a hetivásárra bejött vidékiekkel együtt — sovinizta felbujtók ösztönzésére — meg-

támadták a rendőrség épületét. A Szent Miklós-terem Lendvay Márton, a nagy magyar színművésznek még a légóttalmi intézkedések alapján bedeszakázott művészi szobra faburkolatát felgyújtották, a szobrot pedig lerombolták.

A rendőrség a támadók ellen a nagybányai Hungária-művek munkásságát hívta segítségül és a rendőrség kérésére a Hungária-üzemből mintegy 100—150 főnyi, fegyvertelen munkáscsoport érkezett a rendőrség épülete elé, hogy a további rombolást meggátolják.

A helyszínen azonban szuronyos fegyverrel katonaság várta a munkásokat, akik közül többet indokolatlanul bántalmaztak, majd szétkergették őket.

A reakciós elemek támadásából arra lehet következtetni, hogy tiltkos szervezet mérgezi meg Nagybányán és környékén a lelkeket, bujtogatja és lázítja őket a békés munkáját végző magyarság ellen.

Hogy nem véletlen és elszigetelt jelenségről van szó, bizonyítja az is, hogy ugyan ezen a napon a közeli Hagymáslápósi községi lakost félholtra verték, kapuját fejszével szétrombolták. Több más magyar lakos kapuját is összezúzták, házaik ablakait pedig beverték.

Misztófaluban a Magyar Népi Szövetség szervezetének ottani vezetőjét megkésélték, aki azóta is súlyos betegen fekszik. Nagybányán, Hagymáslápóson és Misztófaluban is durva szidalmakkal és gyalázkodással illették a magyarságot.

A Nagybányán és környékén megmozdult reakció káros és türethetetlen tevékenységére felhívjuk az illetékes hatóságok és a kormány figyelmét. Meggyőződésünk, hogy erélyes intézkedésekkel fékezze meg a sovinizta elemek további garázdálkodását és biztosítsák a román és magyar lakosság békés együttélését.

Kolozsvár dolgozóihoz!

Vasárnap, szeptember 23-án Kolozsvár munkássága nagygyűlést tart a városi sporttelepen. A reggel 9 órakor kezdődő gyűlés a világ összes dolgozói kiküldötneinek párisi konferenciájával kapcsolatban a munkásság egységét, a reakció elleni elszánt küzdelmét fejezi ki, de ugyanakkor a gyűlés a dolgozók és az összes becsületes polgárok erélyes harcát jelenti a spekuláció és szabotázs ellen is, a többtermelés, jobb életlehetőségek megteremtése érdekében.

Ez a gyűlés nemcsak a munkásság gyűlése, de a haladó szellemű becsületes polgárság is és mindenki, aki a tömegek jobb jövőjét, az ország újjáépítését, becsületes irányítását akarja.

A tömegdemonstrációnak ezt a jellegét emeli ki a kormány és az Országos Demokrata Arcvonal képviselőjének, Agiu földművelésügyi államtitkárnak a gyűlésen való részvétele és beszéde. Az Országos Szakszervezeti Tanács szintén elküldi a maga képviselőjét, aki Románia összes dolgozóinak üdvözlését fogja tolmácsolni a kolozsvári munkásságnak.

A Szakszervezeti Tanács a nagygyűlésre meghívja az összes demokratikus szervezeteket (Kommunista Párt, Szociáldemokrata Párt, Ekések Arcvonal, Magyar Népi Szövetség, Hazafiak Szövetsége, Zsidó Népközösség, Népvédelmi Egyesület stb.), hogy a tömegtüntetésre teljes taglétszámmal vonuljanak ki, ezzel is kimutatva a munkásságnak az ország újjáépítésére, a gazdasági élet helyreállítására irányuló munkájával való együttérzésüket.

SAKSZERVEZETI TANÁCS

*

Az ODA Végrehajtó Bizottsága közli, hogy vasárnap, szeptember 23-án reggel 9 órakor a Kolozsvári munkássággal együtt a Városi Sporttelepen nagygyűlést tart, amelyen a kormány és az ODA Központi Vezetősége is képviselteti magát Agiu földművelésügyi államtitkár személyében.

Ez a gyűlés a munkásságnak és a becsületes haladó polgárságnak egyaránt nagygyűlése, mert azon a széles néptömegek általános problémáit tárgyalják meg, a spekuláció, szabotázs elleni harc eredményesebb folytatása, az ország demokratikus felépítése és a gazdasági élet helyreállítása érdekében. Mindenkinek tehát ott kell lennie, aki a tömegek jobb jövőjét, az ország újjáépítését és becsületes irányítását akarja.

A Végrehajtó Bizottság felhívja az összes demokratikus szervezeteket, hogy a nagygyűlésen teljes taglétszámmal vegyenek részt.

Az Országos Demokrata Arcvonal Kolozsmegyei Végrehajtó Bizottsága

A külügyminiszterek londoni értekezletén

Bizakodó légkörben folynak Finnországgal és Romániával a tárgyalások

A párisi szakszervezeti vilá kongresszus gazdasági bojkottot jelent be Franco Spanyolországá ellen

LONDON, szeptember 21. (Rador) A külügyminiszterek értekezlete csütörtökön a Finnországgal és Romániával kötendő békeszerződések tervezetét tanulmányozta. Tárgyalási alapul a Szovjetunió javaslatait vették. Byrnes amerikai külügyminiszter ismertette kormánya nézeteit a Romániával kötendő békeszerződés kérdésében.

Lapjelentések szerint még ha a külügyminiszterek a jövő péntekig is Londonban maradnának, a tárgysorozatot nem tudnák letárgyalni.

LONDON, szeptember 21. (Rádió) A külügyminiszterek értekezletének csütörtöki üléséről a következő közleményt adták ki:

Az értekezleten a Romániával és Finnországgal kötendő békeszerződés tervezete került megbeszélésre. A tervezetet Molotov, a Szovjetunió népbiztosa ismertette. Romániával kapcsolatban Byrnes

amerikai külügyminiszter, Finnország kérdésében pedig Bevin angol külügyminiszter tett ellenjavaslatot.

A külügyminiszterek értekezlete pénteken folytatta a Finnországgal és Romániával kötendő békeszerződések tervezetének kidolgozását.

Politikai megfigyelők szerint a Finnországgal kötendő békeszerződés nem üt

A szakszervezeti vilá kongresszus a trösztök ellen

PÁRIS, szeptember 21. (Rador) A nemzetközi szakszervezeti kongresszus előkészítő bizottsága tegnap ülést tartott Sir Walter Citrine elnökeletével. A kongresszus hétfőn kezdi meg munkálatait.

A latinamerikai szakszervezetek fő megbízottja Párisba érkezése után kijelentette, hogy Latinamerika munkástömegei nemcsak a Mexikóban alakult spanyol

köziki akadályokba, mert a helsinki kormányt az összes nagyhatalmak egyhanguan elismerték.

A külügyminiszterek értekezlete abban a reményben folytatta a Romániával kötendő békeszerződés tervezetének kidolgozását, hogy a román kormányt illetően felmerült nézeteltéréseket el fogják simítani.

kormány elismerését követelik, hanem gazdasági bojkottot mondanak ki Franco Spanyolországá ellen és ezt mindaddig fenntartják, amíg az Egyesült Nemzetek kormányai Francóval meg nem szakítják kapcsolataikat. Szót emelnek a vilá kongresszuson a háború folyamán működött trösztök ellen is és a gyarmati országok iparosítására tervek kidolgozását kéri.

„Kaláka” néven egyesültek

a dél- és északerdélyi Hangya-szövetkezetek

A szövetkezeteknek a legszélesebb népi tömegekre kell támaszkodniok — mondotta Csákány Béla dr.

MAROSVÁSÁRHELY, szeptember 21. Kedden tartották meg a dél-erdélyi és észak-erdélyi Hangya Központok egyesülését kimondó közgyűlést Marosvásárhelyen. A nagyjelentőségű gazdasági eseményre Erdély minden részéről összerereglettek a szövetkezeti vezetők. Összesen mintegy négyszáz szövetkezeti kiküldött vett részt a nagygyűlésen. Az egyesülést kimondó közgyűlést megelőzően mindkét központ külön tartotta meg évi rendes közgyűléseit, ezt követően pedig külön-külön fogadta el az igazgatóság határozatát a közös központ megalakítására. Délután tíznegy órakor a Református Kollégium dísztermében került sor az együttes gyűlésre.

A gyűlést Huller István dél-erdélyi elnök vezette be.

Korparich Ede, a vendéglátás Erdélyrészi Hangya elnöke megnyitójában a következőket hangsúlyozta:

— Amikor egyesülünk, nem két gazdag társulat vagyunk, hanem egy nagy, hanem

két, sorstól megpróbált szövetkezeti intézmény indul tovább a közös vándoruton. Meg vagyok győződve azonban, hogy az átmeneti nehézségeken túl ismét a fejlődés útjára fogunk lépni. Hogy ez elérhető legyen, úgy érzem szükséges, hogy bizonyos évi szempontokat az egész erdélyi magyar szövetkezeti tábor egységiesen tegyen magáévá. Az első ilyen szempont, küzdeni minden olyan törekvés ellen, mely a mai szövetkezeti hálózatunk szétszakításához, kiesés, taniostalan egységkre-bontásához vezet. A Magyar Népi Szövetség ebben a kérdésben világosan lezongozta álláspontját és Anton Alexandrescu szövetkezeti miniszter uralól is szóban és írásban ígéretünk van szervezeti ink fenntartására. A megújuló erdélyi szövetkezeti élet a fogyasztás mellé meg kell szerveznie a termelés és értékesítés üzletágát is és újra kell szervezni az iskolaszövetkezeti mozgalmat.

Az elnöki megnyitók után üdvözlések hangzottak el. Az első szónok Antalffy

Endre dr. volt, aki a vármegye nevében, majd az egyházi kiküldöttek egyházak nevében üdvözölték a közgyűlést. A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottságának nevében Csákány Béla dr. üdvözölte a közgyűlést s rámutatott arra, hogy az új időknek megfelelően a szövetkezeteknek a legszélesebb népi tömegekre kell támaszkodniok s így népi szövetkezeteké alakulva meg kell újulniok. Az így megújult szövetkezetek a román népi szövetkezetekkel, valamint a munkásság szövetkezetével szoros együttműködésben sikerrel vehetik fel a harcot gazdasági téren a haladó demokrácia ellenségeinek aknamunkájával szemben. Így tudják a szövetkezetek támogatni a kormányt az ország újjáépítésének nagy munkájában. Gazdasági nehézségeink leküzdésében nagy barátunk, a Szovjet Szövetség újabb hatalmas támogatást nyújtott. A moszkvai egyezményben visszaadott mozdonnyok és vasúti kocsik nagymértékben elősegítik a közlekedési viszonyok javulását,

ami az ország egész gazdasági helyzetére nagy kihatással lesz, a Szovjet Szövetség által kölcsön adott 300.000 tonna gabona pedig az élelmezési nehézségeken segít át. A megválasztandó új vezetőség feladata lesz, hogy az egyesült szövetkezetek ügyét a harcos demokrácia szellemében szolgálja.

A Kommunista Párt marosmegyei bizottsága nevében Fuchs Simon, az enyedi Bethlen kollégium nevében Elekes Viktor rektor-professzor, a „Szövetség” hitelszövetkezeti központ nevében György Endre ügyvezető igazgató üdvözölte a közgyűlést.

A beszédek után sor került a tárgysorozat pontjainak lebonyolítására. A két központ fuzós javaslattal pontjel közlül nagy vitát váltott ki az új központ elnevezése. Az igazgatóság a Hangya név elhagyására tett javaslatot. Javaslattát a közgyűlés nagy vita után elfogadta és az új szövetkezeti központ neve „Kaláka” Népi Szövetkezetek Központja lett.

Az alapszabályok elfogadása után az igazgatóság a felügyelőbizottsági tagok megválasztására került sor. A névsort legközelebbi számunkban közöljük.

A lelkes hangulatban lezajlott közgyűlés után azonnal összehívták az új igazgatóság, mely elnökül Korparich Ede-t választotta meg, alelnök Máthé Lajos etől elválasztott lett.

Minden munkás és tisztviselő téli segélyt kap

A téli segély legkisebb összege 60.000, legmagasabb összege 200.000 lej

BUKAREST, szeptember 21. Az Országos Szakszervezeti Tanács végrehajtóbizottsága köriratot intézett az ország összes szakszervezeteihez, amelyekkel közölte, hogy a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel, amely lehetetlenné tette, hogy a munkások és tisztviselők téli szükségleteiket beszerezzék, tekintettel továbbá arra, hogy az alkalmazottaknak és tisztviselőknek szerzett joguk van a téli segélyre, amelyet egységesíteni kíván, téli segély folyósítását határozta el.

A téli segély összegét a 208 munkaóráért élvezett fizetés, valamint a drágasági és gyermeksegély együttes összege alkotja, nem lehet kevesebb 60.000 lejnél és nem lehet magasabb 200.000 lejnél. Azoknál a munkásoknál és alkalmazottaknál, akiknél a havi összfizetés a 60.000 lejt nem éri el, a munkaadó köteles a téli segély összegét 60.000 lejre kiegyenlíteni.

Az ipari tanulóknak, inasoknak a 208 munkaóra után őket megillető összeget kapják téli segély címén, függetlenül attól, hogy ez az összeg eléri-e a 60.000 lejt.

Az Országos Szakszervezeti Tanács utasította a szakszervezeteket, hogy a munkaadóknál szorgalmazzák a téli segély kifizetését.

Véresre verték a brassói rendőrségen

Dr. Szabó Zoltán főorvost, a MNSz brassói vezetőségi tagját

A rendőrkezes megindította a vizsgálatot a reakciós gonosztevők ellen

BRASSÓ, szeptember 21. A mindenható bejurakodó reakció terrorizmusával igyekszik a magyarság vezetőit megfélemlíteni. A demokratikus brassói rendőrségre is sikerült egy-két ilyen minlenre elszánt reakciós ügynek bejutnia. A legutóbbi napokban minősíthetetlen botrányt okoztak ezek a fasizista terrorlegények azzal a nyílcsúvaló céllal, hogy Brassó demokratikus rendőrségének hírnevét alássák és hogy a magyar és román nép egyenjogúságáért folytatott harcát minél jobban meggyengítsék.

Dr. Szabó Zoltán brassói főorvos, a MNSz helyi szervezetének vezetőségi tagja a napokban felment a rendőrségre, hogy ott egy személyes ügyét elintézzze. A rendőrség reakciós, sovinszta alkalmazottai minden ok nélkül belekötöttek és véresre verték. Végül maga a rendőrkezes sietett a megtámadott orvos segítségére és szabaddá tette ki őt szorongatott helyzetéből.

Az esetet a MNSz brassói szervezete nyomban jelentette Teohari Georgescu belügyminiszternek, de a város demokrata rendőrfőnöke már a miniszter rendelkezése előtt megindította a rendőrségi gonosztevők ellen az eljárást. Bizunk abban, hogy a támadásban részes rendőrségi közegeket a lehető leghamarábban eltávolítják hivatalukból s megérdemelt büntetésben részesítik őket.

Eredménnyel járt a MNSz közbelépése

Magyar nyelven is feladhatók a belföldi táviratok

A posta köteles felvenni az összes nemzetiségek nyelvén írt belföldi táviratokat

KOLOZSVAR, szeptember 21. A magyar nyelv és általában a Romániában élő nemzetiségek anyanyelvének szabad használatát szóban és írásban tételes törvények biztosítják. Ezeknek a tételes törvényeknek az alapján tettük szövegeket és kifogásoltuk azt, hogy a postahivatalok nem veszik fel — vagy ha fel is veszik, nem továbbítják — a magyarnyelvű táviratokat, hanem egyszerűen irattárba teszik azokat, ellenben a távirati díjat beszedik a féltől.

A kolozsvári postaigazgatóság cikkeinkre azt a hivatalos írásbeli választ adta, hogy az Egyesült Hatalmak Romániában működő Ellenőrző Bizottságától a posta vezérigazgatósága még nem kapott engedélyt a magyar nyelven írt táviratok továbbítására.

A kolozsvári kerületi postaigazgatóság hivatalos átiratával kapcsolatban leszergettük azt is, hogy tudunk olyan esetről is, amikor a Szövetséges Ellenőrző Bizottság jóváhagyta és hivatalos bélyegzővel is ellátta a magyarnyelvű táviratot, amelyet ennek ellenére éppen a kolozsvári postahivatal nem továbbított.

A romániai magyarság tájékoztatására és elvitatathatlan nyelvhasználati jogának biztosítása érdekében szükségesnek tartjuk ismertetni a hivatalos lap, a Monitorul Oficial folyó évi augusztus 6-án megjelent 176. számában közölt 630. számú törvény 6. szakaszát. A törvény a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos vétségek megállapításáról és büntető rendelkezéseiről és az ellene vétőkkel szemben alkalmazandó megtorlásról tartalmaz felreérthetetlen rendelkezéseket.

A törvény 6. szakasza így hangzik:

„Az, aki elutasítja vagy megakadályozza élőszóban vagy írásban a belföldi használatban szokásos levelezési eszközökben (posta, telefon vagy távirat) a szabad forgalmat azzal az indoklással, hogy ezek tartalma más nyelven íratott vagy mondatott, mint az állam hivatalos nyelve, kivéve a helységneveket (amelyeket a címzésnél hivatalos nyelven kell írni), a polgári jogok megsértését követi el e visszaéléssel és 5000 lejtől 10.000 lejtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.”

A hivatkozott törvényszakasz tehát minden romániai állampolgárnak — nemzetiségére való tekintet nélkül — jogot ad arra, hogy a postai levelezésnél, telefonbeszélgetésnél vagy táviratban saját anyanyelvét használhassa.

A Magyar Népi Szövetség állandóan felszínre tartotta ezt a kérdést és szor-

galmazta az illetékeseknél a magyar nyelv megkövetelt táviratok felvételének és továbbításának elrendelését.

A Magyar Népi Szövetség közbelépésének eredményeként a posta vezérigazgatósága szeptember 18-án 216.322 szám alatt általános érvényű rendeletet adott ki, amelynek értelmében az ország egész területén a postahivatalok el kell hogy fogadják a Romániában élő összes nemzetiségek nyelvén megfogalmazott — tehát

a magyar nyelven írt — és belföldi címre küldött táviratokat.

A rendelettel Románia magyarságának a szabad nyelvhasználattal kapcsolatos régi sérelme nyert megnyugtató orvoslást. A magyar nyelven írt táviratok feladásának és továbbításának tehát nincs többé semmi akadály.

Külföldre továbbra is csak román, orosz, angol és francia nyelvű táviratok adhatók fel.

Nagykároly magyarsága egyöntetűen támogatja a Groza-kormányt

NAGYKAROLY, szeptember 21. A Magyar Népi Szövetség nagykarolyi tagozata négyülést tartott, amelyen a kolozsvári központi részéről Mezei Lajos, a biharmegyei MNSz képviselőjében pedig Kovács Elek vett részt.

Tóth Gusztáv polgármester megnyitója után Mezei Lajos központi kiküldött hatalmas beszédében ismertette az időszerű kérdéseket és azokat a nehézségeket, amelyekkel a kormánynak meg kell küzdenie.

— A magyarság minden rétege ki kell vegye részét a Magyar Népi Szövetség munkájából. Ne akadjon egyetlen magyar sem, aki kívül marad a Magyar Népi Szövetségen.

— A Groza-kormány — folytatta — azt akarja, hogy a dunai kisállamok minél előbb szövetségre lépjenek egymással, hogy soha semmiféle érdek ne tudja többet őket egymás ellen uszítani.

Mezei Lajos után a Kommunisták Romániai Pártja nevében Scheer Miklós, a MNSz biharmegyei tagozata nevében Kovács Elek szólalt fel, majd Lozán Sándor titkár határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben Nagykaroly város magyarsága lesegelte, hogy teljes odaadással, egyöntetűen támogatja a demokratikus román kormányt.

A nagygyűlés üdvözlő táviratot küldött Groza miniszterelnöknek, az Országos Demokrata Arcvonal központi tanácsának, amelyben megújítja azt a szoros szövetséget, amely Románia demokrata magyarságát az Országos Demokrata Arcvonalat alkotó demokratikus politikai erőkhöz kapcsolja és kifejezésre juttatja őszinte bizalmát a demokratikus Groza-kormány iránt.

A nagygyűlés üdvözlő táviratot küldött Groza miniszterelnöknek, az Országos Demokrata Arcvonal központi tanácsának, amelyben megújítja azt a szoros szövetséget, amely Románia demokrata magyarságát az Országos Demokrata Arcvonalat alkotó demokratikus politikai erőkhöz kapcsolja és kifejezésre juttatja őszinte bizalmát a demokratikus Groza-kormány iránt.

Lesújt a megtorlás a náci-hóhérokra

LUNEBURG, szeptember 21. (Rador) A belsni haláltábor hóhérainak bünpere során levetítették a láger felszabadítása után készített filmfelvételeket. A közönség, a német lakosság különböző rétegeinek képviselői, akik kötelezően vesznek részt a tárgyaláson, felháborodással szemléltek az embertelen lakhelyekről, a hullahegyekről és

az előhalottokról készített filmet.

A belsni perben egy Guernsey-szigeti angol tanító tett vallomást, aki elmondta, hogy a krematóriumban teljesített szolgálat és sok ezer ember elégetésénél volt kénytelen segídekezni. Áprilisban olyan élelmiszert mutatkozott, hogy a felszabadulás előtt öt napon át gyökerekkel táp-

lálkozott.

PRAGA, szeptember 21. (Rador) Rudolf Schikatau szudéta-németet, aki előbb tiszt volt a csehszlovák hadseregben, majd önként jelentkezett SS-nek, kegyetlenkedésért halálra ítélték. Az ítéletet annak kihirdetése után néhány órával akasztással végrehajtották.

BRÜSSZEL, szeptember 21. (Rador) Antwerpen volt polgármesterét, Jan Kimmernant, aki erőszakosan sorozott a németek számára, halálra ítélték.

Kik vehetik át rádiókészüléküket

KOLOZSVAR, szeptember 21. A polgármesteri hivatal hétfőn az alább felsoroltak rádiókészülékét adja ki a Szentegyház-utca 25 alatti raktárból. A rádiótulajdonosok vigyék magukkal a beszállítási igazolványt és a tulajdonjogot igazoló iratokat.

Mádan János Kinizsi 7, Szabó Gyuláné Gábor Áron 3, Bálint Károly Töhötöm 3, Adelf Sándor, Mamor Menyhért Előd 7, Fehérvári Lenke Ady 5, Muresan Todor Munkás 57, Poláček Károly Zichy 8, Ferencz Antal Zápolya 68, Banda Imre Vastag 8, Brock Béla Bánffy 1, Grunczel Antalné Jókai 2, Kapitány Gyula Rákóczi 84, Campian Alexandru Boru 13, Erdélyi Jánosné Alexandri 7, Streian Magda Kálmán király 37, Lőrinczi József Babes 31, Szigeti Károlyné Horea 12, Horváth Kálmán Buzogány 18, Szanati József Tordai 55, Tóth Béláné Buza 12, Utó Mária Bolyai 9, Szigeti András Zsigmond király 163, Vajna Ferenc Dorobantilor 99, Pop Viorel Györgyfalvi 132, Szép Lajos Hargita 22, Orelli Zoltán Szentegyház 6, Szöcs Irén Kosztolányi 4, Bán Lászlóné Alkony 20, Csont Albert Zsolt vezér 18, Demeter Albert Hegedüs Sándor 12, Dési Zoltán Krizbai 78, Dávid János Nagy Lajos király 31, Orbán Géza Györgyfalvi 6, Varzsonyi Mária Horea 30, Metes Józsefné Nyárfasor 100, Nagy József Babes 43, Balogh János Irinyi 8, Szabó B. Madách 50, Iszlai Sándor Maramuresului 192, Fűske Villamos 13, Balogh József Lázár, Jene János Kossuth 21, Opra Mihály Madách 30, Veres György Apafi 11, Vékony Árpádné, Asztalos József Szent László 14, Pop Alexandru Hosszu 31, Lacz András Papp 55, Ince Gyula Kalandos, János Gáspár Bethlen, Márton István Huba 8, Szotelekan Simonné Kendeffy 31, Szöcs József Imre király 81, Fülöp Etelka Szondy 23, Fülöp Károly Árpád 19, Hajnik Etelka Szondy 23, Fülöp Károly Árpád 19, Szélelyhidi Kálmán Mócsok 34, Klamer Róbert Nagyboldogasszony 34, Klein Eliás Horea 70.

Gyarapodik a romániai államvasutak gördülőanyaga

BUKAREST, szeptember 21. A romániai államvasutak a német megszállás előtt körülbelül 60.000 darab vasuti kocsival rendelkeztek. A háború következtében ez a kocsialomány 38.000 vasuti kocsi csökkent, aminek következtében súlyos szállítási nehézségek állottak elő és ezek bénító következményeit még ma is szenved az ország gazdasági élete. Groza Péter miniszterelnöknek és a kormány tagjainak legutóbb Moszkvában lefolytatott tárgyalásai során a Szovjetunió 15.000 vasuti kocsi minden ellenérték nélkül adott vissza Romániának és így a CFR rövid időn belül 53.000 vasuti kocsival fog rendelkezni. A kocsialomány növekedése a szállítást lehetőségeket fogja megjavítani, ez viszont az ország gazdasági helyzetére lesz kedvező hatással.

Vakmerő kasszafurás egy kolozsvári szeszgyárban

KOLOZSVAR, szeptember 21. Vakmerő kasszafurást követtek el az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek az Árpád-ut 36 szám alatti szeszgyárban. A tett felfedezése után a gyár igazgatósága azonnal jelentést tett a rendőrség bűnügyi osztályán, ahonnan Cotlu rendőrkomiszár, Herceg Egon és Papp László detektívek szálltak ki a helyszínre. A vizsgálat során megállapították, hogy a tettesek a Szamos felőli oldalon még a koracsti órákban behatoltak a gyár területére, munkához azonban csak az éjszaka beálltával fogtak hozzá.

A „mesteri módon” elkövetett kasszafurás — amely „szakavatott” betörőkre vall — azonban nem hozta meg a tettesek által várt eredményt, mert a gyár igazgatóság, miután az elmúlt napok nagyban összeget fizetett ki, mindössze 300.000 lejt tartott a pénztáskájában. Ezt az összeget a tettesek aztán „elémelték”.

A vizsgálat megkezdése után a rendőrség bűnügyi osztálya erőlyes nyomozásba kezdett a remény van rá, hogy rövidesen le-tartóztatják a tetteseket.

Megnyitottam asztalos műhelyemet.

Mindennemű asztalosmunkát, új és javításokat is vállalok árszakkal berendezett műhelyemben. Kérem a t. megrende-lőközönség szives pártolását.

SZILAGYI JÁNOS
asztalos

Horea-ut 35, az udvarban

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-rétel

VESZEK és eladok használt ruhákat, fehérneműt, egyes butorárbokat, kalapot. Russu, Dávid Ferenc-utca 3. 12005

EBEDLŐ, elegáns, eladó. Hegedűs Sándor-utca 16, II. emelet, 5. ajtó. 12104

ELADÓ egy Singer szilcsvarrógép. Kriz-bai-utca 13. 12166

ELADÓ konzoltükör, kis íróasztal tükörrel, hintaszék, állólámpa, ócska duplaajtó, kisebb keresztajtó, két darab vasrács, permetező gép, szőlőprés, kerti gumicső, literes, félliteres üvegek, festett vaságy matraccal, összecsucukható vaságy matraccal, betegasztal, gumí ágycetét, ágycetét, használt vizkagyló, egy asztal. Szabadság-tér 27, I. 9. 12199

VILAGOS háló sürgősen eladó. Görög-templom-utca 22. Délután 2-ig. 12230

PARNAK, dunyha eladó. Szent István-utca 24. Közésk. Délután 5-6-ig. 12279

VESZEK összecsucukható vaskottatartókat. Mócsok-utca 110. 12266

VESZEK használt ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12. Rácz Sándor. 12283

KERESÜNK lehetőleg elektromotorral egybekapcsolt kalapács vagy hasonló szerkezetű malmot 100-200 Gr-os teljesítménnyel. Ajánlatokat ármegjelöléssel kérek „Kalapácsmalom” jellegére. 12247

ELADÓ egy másfél lóerős villanymotor. Érdeklődni Bartha Miklós-utca 24, kötédké-ten. 12242

AJTÓK, ablakok rámaival jókarban és olcsón eladók. Érdeklődni Görögtemplom-utca 37. 12591

ELADÓ egy Wertheim-kassza, egy modern, szép gyermekkosci és egy főzőkemen-ence két karikával (ipari célra is alkalmas). Érdeklődni Kossuth Lajos-utca 3, I. em. 14. 12291

Kalapszalonomat
átköltöttem
a Bethlen-utca 1. szám alá,
földszint, jobbra 1-es ajtó (Munkakamara mellett).
B.-né Csiky Rózsika.
Ugyanott fekete nőt kabát eladó.

KERESÜNK lehetőleg elektromotorral egybekapcsolt kalapács vagy hasonló szerkezetű malmot kb. 100 kgr. órai teljesítménnyel. Ajánlatokat ármegjelöléssel kérek „Kalapácsmalom” jellegére. 12247

KOLOZSVAR közelében jó körzetű malomlért 40 lóerős motorral eladó. Értekezni Papp-utca 36. 12271

IRÓGÉP, vendéglői főzőkemen-ence, sonka-vágó, abroszok eladók. Farkas, Kossuth Lajos-utca 4, emelet. 12347

HARISNYA kötőgépet sürgősen veszek. Török D., Király-utca 4, I. em. 12345

Almási Andorné
hölgyfodrász
munkakörét áthelyezte
Jókai-utca 6. szám alá
Horváthoz

DISZGALAMBOK karrier, parókás, fehér, fekete, vörös színben eladó. Ugyanott angoragyapjú és nyulak kaphatók. Ugyanott könnyű egylovas szekeret veszek. Cserei-utca 27. 12340

VILAGOS háló sürgősen eladó. Görög-templom-utca 22. Délután 2-től. 12230

JÓKARBAN lévő fehér kombinált gyermekkosci eladó. Kalandos-utca 9. 13334

JÓKARBAN lévő modern gyermek sportkosci eladó. Káimán király-ut 146. 13334

ELADÓ szép díőfa ebédő, egy kandallós és egy főzőkályha. Pata-utca 104. 12299

BELGA óriás és szürke angorák eladók. Erdő-utca folytatás 31 c. Harasztosi. 12306

EGY sötét férfi télikabát eladó. Unió-utca 16. 12304

ELADÓ egy kis esztergapad. Megtekint-hető Kossuth Lajos-utca 9. 12305

Szállítási ügyekben
forduljon bizalommal
„Transcolectiv”
szállítási vállalathoz,
Szabadság-tér 27.
Telefon: 617.

CONSTANTINESCU-IASI:

ORBAN GYULA:

BUKAREST, szeptember 21. Az OSP egyéves fennállása alkalmából Bukarestben lezajlott sportünnepségeken két figyelemreméltó beszéd hangzott el, amelyeknek egyes szakaszai méltán felkelthetik a sportélet megtisztítására törekvő széles rétegek figyelmét.

A belgrádi Vörös Csillag, a budapesti MTK, valamint a jugoszláv és magyar kiküldöttek tiszteletére rendezett vacsorán Constantinescu-Iasi propagandaügyi miniszter üdvözlő beszédében a többi között ezt mondta:

— Nem voltam aktív sportoló, noha életem során sokszor kellett „öklöznöm” jobbra-balra, de különösen „jobbra” — a jobboldalon állók ellen... (Derűtség. Nagy taps.) Örvendek, hogy a mai népsport hathatósan mutatkozik a népek közötti béke megerősítésében, de különösen a faszizmus nyomainak teljes eltüntetésében. Hiszem, hogy a népsport

ELADÓ egy ötlóerős favágógép benzinnel, motorral, vagy a motor külön. Petőfi-utca 56, a garázsban. 12303

ELADÓ négy töltött fotel karosszék. Nyárfasor-utca 11. 12312

ELADÓ villanymotor 1½—2 lóerős. Erős-fényű lámpa, csillár, tizedes mérleg 10 kgr-ig. „Ternó”, Postakert-utca 3. 12321

JÉGSZEKRÉNY, rádióasztal, mosóteknő és dézsa eladó. Rákóczi-ut 1. 12294

MODERN ebédő, íróasztal, háló, sezlón, csillár olcsón eladó. II. ker. Karjala-utca 12. 12326

ELADÓ Ősz-utca 13 alatt 50 méter kerítésrőt, 150 cm. magas nagy kézdaráló, angoraszővőszék, magasznyomású permetezőgép, 5 mázsás mérleg, fűnyírógép, EMGE szabványú nyultekercsek, dinamikus hangszóró, forrasztólámpa, befűtőes üvegek, két mázsa Pétisó, két mázsa kálisó. 12322

ELADÓ olcsón régi román és különböző bélyegek, esetleg tömegben. „Ternó” Postakert-utca 3. 12321

Legjobban felszerelt drogueria University Library
és gyógyszer-kereskedés a „**SANODROG**”
Szabadság-tér 32

MODERN konyhák eladók. Veszek kis családi házat, lehet bombaszerűt is. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 12254

JÓKARBAN lévő butorok olcsón eladók. Szabadság-tér 5, I. emelet. 12316

ELADÓ huszliterecs vaslábos, ablakfüggöny, két ablakráma, vasaló, konyhai felszerelés. Fellegvári-ut 84, emelet 10. 12314

SZAMOLOGÉP „Original-Odhner” eladó. Cim a kiadóban. Gr

„TERNÓ” megvásárolt használt butort, ruhákat és mindennemű ócskaságokat. Postakert-utca 3. 12322

ALLÓTÜKÖR, divatszakkában használat-ható, egyéb butorral együtt jutányosan eladó. Mikó-utca 10. 12328

Alkalmazást kaphat

KÁVEZŐ-BODEGA keres egy kiszolgálásban jártas fiatal nőt. Cim a kiadóban. 12263

KIFUTÓFIUT biciklivel felveszünk azonnalra. Malinovszki-tér 12. Textilpar, földszint. 12296

UTAZÓ ügynököt keres dobozuzem. Pap-utca 68. 12324

KEZMŰIPAROSOK Szövetkezte gyakor-lott boltkezelőt keres. Írásbeli ajánlatok a szövetkezet üzemhelyiségében adandók be, Karolina-tér 9. 12323

Alkalmazást keres

IRODAI munkákban jártas, nyolc gimnáziumot végzett tisztviselő, tud jól románul—magyarul, pénztárkezeléshez, valamint a faszakmához is ért, állást keres. Választ a kiadóba „Megbízható” jellegére. 12320

GÉPIRÓNÓ, román—magyar, délutáni órákra munkát vállal otthon, saját írógép-pel. Cimeket „Perfekt” jellegére a kiadóba kérek. 12339

A Népi Egység, a Magyar Népi Szövetség brassói napilapja Kolozsváron is kapható a Szabadság-téren az Ursus Hintz-patika és Capitol-mozgó melletti újságárusoknál és az Egyetem-utcai dohánytözsdeben.
Főbizományos: Európa hírdetőiroda, Egyetem-u. 4. Telef. 778

**„A OSP rövidesen törvényerőre emelt szabályzatok alapján folytatja működését”
„Kiirtjuk a sportból a megfélemlítés eszközeit!”**

alkotó erőtevényező lesz demokratikus törekvéseink útján.

A miniszter ezután kiemelte a testnevelés fontos szerepét a szomszédos nagy Szovjetunióban, ahol a sport elsődleges tényező volt a számos együttélő nép testvéri kapcsolatainak a kiépítésében.

— Minden remény megvan arra — fejezte be üdvözlő beszédét a miniszter —, hogy rövidesen törvényerőre emelt szabályzatok alapján folytathatja szervező és irányító munkáját az OSP, amely mint tömegszervezet oly sikeresen indult el ma egy éve.

A másik figyelemreméltó beszéd a nagy felvonulás után hangzott el. Orban Gyula, az OSP központi főtitkára a többi között ezt mondta a több ezer főnyi sportoló nagy tetszése közepette:

— Mi, a népsport művelői soha nem engedjük meg, hogy azt a demokráciát, amelyet annyi hősi vérdíjakkal vívtak

ki legjobbjaink, bizonyos klikkek veszélyeztethessék. Kiirtjuk a sportból is a le-tűnt rendszerek részéről használt eszközöket, a megfélemlítés, valamint az emberi kizsákmányolás eszközeit. Tudjuk, honnan jön a veszély s tudjuk, hová kell ütnünk a demokráciánk megvédéséért folytatott erőteljes harcunkban.

A hétvégi sportműsor Kolozsváron:

Szombaton délután 3 órai kezdettel a Nemzeti Színházban: A Dermata 25 műsorszámából álló nagy zenés tornabemutatója.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Nemzeti Színházban: A Dermata Sportbemutatójának megismétlése. A belépés díjtalan.

Vasárnap délután fél 3 órakor a Városi Sporttelepen: AS Monostor—KKASE, utána fél 5 órai kezdettel U—Victoria. Vezető Seliceanu Grigor.

HAZNAL kézikötést vállalom. Eötvösné, Bánk bán-utca 34. 12344

BETEG nő vagy magános férfi háztartását vállalom. Azonnali belépésre. Bánk bán-utca 34. 12343

ISKOLAZOTT, fiatalember vízszerelelő vagy autogénehesztől állást keres. Cim a kiadóban. 12318

Ingatlan-lakás

CSALADI házat keresek megvételre 10—30 millióig. Cimeket a kiadóba „Azonnal fizetek” jellegére kérek. 12206

ELADÓ házat jól, gyorsan, diszkrétan közvetíti az „Express” iroda, Dózsa György-utca 6. 12256

EGY-KÉT szoba, konyha összkomfortos lakást keresek lehetőleg a belvárosban. Minden költséget tértek. Polyfoto, Szabadság-tér 13. 12105

ELADÓ egy szoba, konyha és gyümölcsös kert 600 m² területen. Brétfű 40. 12243

FELKÉREM azt az urat, akinek az öccse Szibériából jött haza Nagybányára és Gálfi Sándorról hirt hozott a Dónát-ut 180 alá, tudassa címét Gálfi Sándornéval, Dónát-ut 37. 12310

MATYAS József Kolozsvár, Zöldkert-utca 13 alatti lakosnak 20-án elveszett barna pénztárcája többféle igazolvánnyal és pénzzel. Megtaláló a pénzt megtarthatja, az igazolványokat küldje el a fenti címre. 12348

Eladó csaknem új 42-es keményszáru boxcsizma.
Érdeklődni az új klinika román portásánál.

KI TUD ROLUK ?

Deák Zoltánról, akit október 12-én vittek el Kolozsvárról Brassó—Fokszány irányába. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Zápolya-utca 43, ajtó 6 címre.

Zachariás Endre örvetöről, akit a 105. légvédelmi tüzérpótosztállyal szeptember 13-án Szamosfalváról Szombathely felé irányítottak. Ertesítést kér Zachariás Endre, Désakna címre.

Perdell Andrásról, aki a 23-as gyalogosoknál szolgált, valamint Perdell Vilmosról, aki a 23-as hadtárvadászoknál teljesített szolgálatot. Ertesítést kérnek Kolozsvár, Szabadság-tér, Lux fodrászüzlet címre.

Kovács Gyuláról, aki a 96. felderítőosztagnál szolgált. Tábori postaszáma V. 693 volt. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Vár-utca 6 címre.

Pivó Rudolfról, aki a múlt év szeptember havában távozott el Kolozsvárról Debrecenbe. Ertesítést kér édesanyja Kolozsvár, Magyar-utca 96 címre.

Pivó Józsefről, akit utoljára Nagyenyed környékén láttak. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Pata-utca 32 címre.

Szabó Elemerről, aki a 105-ösöknel szolgált és akit Budapest felé vittek. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Buza-utca 13 címre.

Skorka Istvánról, aki a IX. hadtestparancsnokságnak volt tiszt szaktáca. Tábori postaszáma L. 408 volt. Utoljára Sopronból irt 1944 őszén. Ertesítést kér Skorka László Kolozsvár, Magyar-utca 21 címre.

POSTA KEZDŐDÉS
AZ ALLÓTÜKÖR ÉS AZ ALLÓTÜKÖR
KÖZÖTTI HATÁRTERÜLET
SZABADSÁG-TÉR 32

MEGHÍVO
A KOLOZSVÁRI PENZÜGYI TISZTVISELŐK KARA
mindenkül szívesen lát 1945 szeptember 22-én este 8 órai kezdettel a Vármegyei ház nagytermében rendezendő
táncestélyére.
Az estély tiszta jövedelmét a pénzügyi tisztviselők beszerzési szövetkezetének alapja javára fordítjuk. Megjelenés utcai ruhában.